

Józef Wroceński

Doktorat Ks. Krzysztofa Gierata

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 42/3-4, 273-274

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Doktorat Ks. Krzysztofa Gierata

Dnia 21 czerwca 1999 roku na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK (obecnie UKSW) odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej ks. mgra Krzysztofa Gierata, absolwenta Wydziału Prawa Kanonicznego KUL. Doktorant przedłożył Radzie Wydziału pracę pt. *Istotne obowiązki małżeńskie w świetle dyskusji na Soborze Watykańskim II*. Promotorem rozprawy był ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski, Dziekan Wydziału. W charakterze recenzentów wystąpili ks. prof. dr hab. Bronisław W. Zubert (KUL) i ks. prof. dr hab. Ryszard Sztymiler (ATK).

Ks. K. Gierat podjął, w oparciu o metodę analizy i syntezy źródeł oraz metodę porównawczą, temat niezmiernie interesujący. W dobie kryzysu małżeństwa i rodziny pogłębiona refleksja nad istotnymi obowiązkami małżeńskimi jest niezmiernie potrzebna. Autor wprawdzie zajął się bezpośrednio przedstawieniem dyskusji soborowej na temat istotnych obowiązków małżeńskich, niemniej jednak stara się On o całościowe ukazanie tej kwestii. Czytelnik znajduje więc wiele ciekawych analiz prawnych dotyczących małżeństwa jak i rodziny.

Praca składa się z pięciu merytorycznych rozdziałów, poprzedzonych wstępem, zakończenia, w którym Autor podsumował wyniki swoich badań oraz wykazu źródeł i literatury.

Rozdział pierwszy sam Autor określił jako wstępny, który jest swoistym powieleniem problematyki dobrze i rzetelnie już opracowanej monograficznie. Zaprezentował w nim, opierając się na analizie soborowej dyskusji nad małżeństwem, soborową koncepcję małżeństwa oraz współczesne rozumienie jego celu. Przy omawianiu celu małżeństwa ustosunkował się do dawnej prokreacyjnej koncepcji małżeństwa. Ponadto ogólnie nawiązywał do przemyśleń i doświadczeń z życia małżeństwa. Odwołując się do wypowiedzi doktrynalnych Soboru Trydenckiego wskazał na ważniejsze zmiany koncepcyjne w tych kwestiach.

Drugi rozdział został poświęcony ukazaniu istotnych obowiązków małżeńskich, wynikających z dobra potomstwa. Autor analizuje treść pojęcia *bonum prolis*, które słusznie zalicza do istotnych elementów małżeństwa. Wywody swoje opiera na tradycyjnej nauce Kościoła i dokumentach soborowych. Ponadto omawia obowiązki wynikające z prokreacyjnego celu małżeństwa. Należy docenić wnikliwe analizy Autora dotyczące kwestii odpowiedzialności za liczbę dzieci oraz istotnych obowiązków związanych z wychowaniem potomstwa. Cenne są również rozważania ks. K. Gierata dotyczące błędnego pojmowania i naruszania obowiązków małżeńskich wynikających z dobra potomstwa.

W trzecim rozdziale Doktorant zajął się istotnymi obowiązkami wynikającymi z *bonum fidei*, wskazując na właściwe rozumienie tego dobra, utożsamianego niekiedy z jednością. Należy mówić o obowiązku zachowania jedności małżeństwa jak i o obowiązku

zachowania jego nierozzerwalności, jednak nierozzerwalność należy do istotnych przymiotów małżeństwa, a nie do istotnych obowiązków małżeńskich. Stąd też nierozzerwalność stanowi normę prawną, której przekroczenie powoduje nieważność małżeństwa.

Przedmiotem rozdziału czwartego są istotne obowiązki małżeńskie wynikające z *bonum sacramenti*. Autor poddał analizie najpierw pojęcie *bonum sacramenti*, a następnie obowiązki związane z nierozzerwalnością małżeństwa oraz błędne postawy wobec tego dobra.

W piątym rozdziale Doktorant dokonał interpretacji istotnych obowiązków związanych z *bonum coniugum*. Zgodnie z przyjętym w rozprawie modelem systematycznym Autor podaje wykładnię pojęcia tego dobra, a następnie analizuje szczegółowe obowiązki z niego wynikające. Z natury swej bowiem *bonum coniugum* stanowi źródło istotnych obowiązków małżeńskich.

Praca ks. K. Gierata jest oparta na bogatej bazie źródłowej i obszernej literaturze. Autor rzeczowo analizuje dyskusję soborową i poszukuje w niej treści przydatnych dla tematu swojej rozprawy. Można w niej znaleźć wiele cennych informacji i analiz z zakresu prawa małżeńskiego. Jest to więc cenne studium, zwłaszcza w zakresie badań nad problemem istotnych obowiązków małżeńskich, ubogacające polską literaturę kanonistyczną. Należy też dodać, że recenzenci podkreślali staranność i dojrzałość w przeprowadzeniu badań.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego ATK (obecnie UKSW), biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, właściwy dla tego rodzaju rozpraw walor naukowy, a także opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony nadała ks. mgr Krzysztofowi Gieratowi w stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Ks. Józef Wroceński SCJ

Nowi magistry prawa kanonicznego

W ostatnim czasie dyplom magistra prawa kanonicznego o specjalności kanoniczno-cywilnej uzyskali następujący absolwenci Wydziału Prawa Kanonicznego ATK (obecnie UKSW):

1. Agnieszka Ciężkowska, przedkładając pracę pt. *Pozwolenie wodnoprawne jako forma działania administracji publicznej*, napisaną pod kierunkiem p. prof. Z. Cieślaka;
2. Piotr Kosior, przedkładając pracę pt. *Sytuacja prawna inwestora na etapie przygotowania inwestycji do realizacji*, napisaną pod kierunkiem p. prof. Z. Cieślaka;
3. Nikolina Łaskus, przedkładając pracę pt. *Sytuacja prawna urzędników państwowych i samorządowych*, napisaną pod kierunkiem p. prof. Z. Cieślaka;
4. Monika Sokołowska, przedkładając pracę pt. *Finansowanie ochrony środowiska*, napisaną pod kierunkiem p. prof. Z. Cieślaka;